

RUNT MATBORD AV EKTRÄ

Om du behöver ett runt bord som har den perfekta storleken **så måste du bygga det själv**. Vi förvandlar en helt vanlig bordsskiva från byggmarknaden till ett helläcker runt matbord.

När man pratar om att bygga ett matbord talar man vanligtvis om stora brädbord, där allt handlar om materialval och behandling.

Allt detta hoppar vi över den här gången.

Bordsskivan vi använder är nämligen en stavlimmad bänkskiva, som kan köpas i praktiskt taget alla byggvaruhus. Den är massiv, men eftersom den består av

små stavar behöver du inte oroa dig för spänningar i träet eller skevhet. Av samma anledning kan skivorna köpas billigt - även i långa längder.

Detta innebär att en enda skiva på 305 cm räcker för att bygga bordet.

Det behövs en handöverfräs för det här projektet. Du behöver den för att göra formen, runda kanterna och fräsa in armeringsjärn på skivans undersida. □

Gör Det Själv

SVÄRIGHETSGRAD

Att ha rätt verktyg är avgörande - om du har det är projektet okomplicerat.

LÄTT

SVÅRT

TIDSÅTGÅNG

8-10 timmar.

PRIS

Ca 2.500 kr.

MATERIAL

- 26 mm bänkskiva, 80 x 305 cm
- Fyra "hårnåls"-bordsben
- Trälím
- Bänkskiveolja
- Lamellkex av trä
- 1 mm järn för förstärkning, 7 x 200 cm

SPECIALVERKTYG

- Handöverfräs med notfräs
- Lamellfräs

Dela skivan och limma ihop den

Bordet får en diameter på 150 cm, så du behöver bara köpa en enda skiva på 2,6 x 80 x 305 cm som delas på mitten.

När skivan har kapats måste de två delarna sättas ihop.

För detta använder vi något som kallas dominobrickor, eller lamellkex, vilket kräver en speciell maskin. Alternativt kan du använda runda eller platta träplugg.

Genom att fräsa in förstärkningarna innan du spänner ihop de två delarna säkerställer du att fogen inte ger vika.

1 Skivan som vi använder är en billig stavlimmad ekskiva, som kan köpas i de flesta byggvaruhus. Bänkskivan är ursprungligen 305 cm lång, men delas på mitten.

2 Vi använder vad som kallas en lamellfräs. Maskinen gör mycket exakta ovala urfräsningar i olika djup och tjocklekar.

3 Kexen ska sitta med ca 20 cm avstånd.

Lägg skivorna mot varandra när du markerar för lamellkexen - detta säkerställer att urfräsningarna hamnar mitt emot varandra.

4 Lamellkexen är gjorda av bok, vilket gör dem otroligt starka. De finns i bredder från 4 till 10 mm och längder från 20 till 140 mm.

5 Spänn ihop de två delarna ordentligt och håll dem på plats med något tungt medan de torkar. Se till att ta bort överflödigt lim omedelbart så att mellanläggerna inte fastnar på bänkskivan. Efter limningen är fogen nästan osynlig. Istället för de långa skruvtingarna kan du använda spännband till ett släp.

Fräsning och förstärkning

För att få en perfekt cirkel fäster vi fräsen i ena änden av mallen, en bräda, där ett hål har sågats upp för att ge plats åt frästålet.

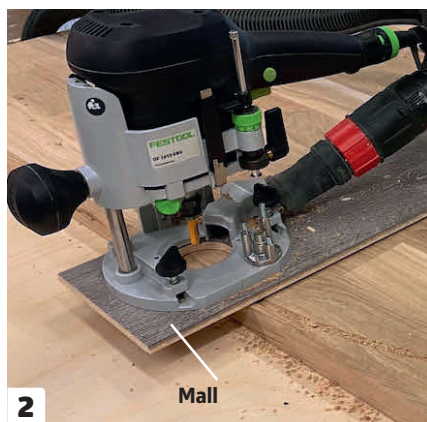
Den andra änden av brädan skruvas fast i centrum av bänkskivan så att avståndet mellan centrum och fräs motsvarar den önskade diametern på bänkskivan. Genom att fräsa från baksidan av bänkskivan behöver du inte oroa dig för repor och skruvhål.

När formen har skapats förstärks skivan med tre bitar av 10 mm järn, som också fräses in i skivan.

1

Mallen som fräsen är fäst vid är tillverkad av en gammal golvbräda. Brädan fästs i bordets centrum och så kan du göra en perfekt cirkel.

2

Borra ett hål med en hålsåg i änden av brädan där handöverfräsen är monterad. Gör hålet så stort som möjligt, även om stålet är relativt litet. Då kan du se var du fräser.

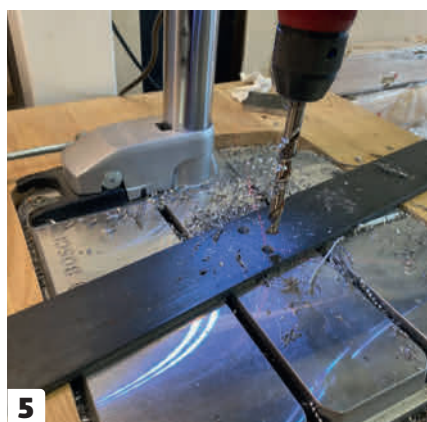
3

Fräs ut skivan från baksidan så att eventuella märken och skruvhål kan döljas. Du kan inte fräsa igenom skivan på en gång, så sänk fräsen 5-7 mm åt gången.

4

Du kan sedan fräsa en liten rundad profil på den sida som ska vändas neråt. Bänkskivans ovkant ska bara fasas av lätt. Du kan göra det med handöverfräsen eller bara med lite sandpapper.

5

För att förhindra att bänkskivan slår sig, förstärks den med tjocka plattjärn.

Järnen ska skruvas fast på undersidan av skivan, så du måste börja med att borra en serie 10 mm hål med ett metallborr.

6

När du har markerat för plattjärnen är det bara att fräsa. Om du har lite erfarenhet av fräsen kan du göra fräsningen på fri hand. Alternativt kan du använda en bräda eller en styrskena som du kan fräsa efter.

Järnen ska försänkas i bänkskivan, men innan du kan göra det måste de markeras. Placera det första järnet mitt på skivan, vinkelrätt mot stavarna. Sedan kan du mäta upp till de andra två järnen. Järnen är placerade så att det är minst 15 cm till kanten.

Olja och bordsben

Bordsbenen är ganska enkla. De kallas hårnålsben och är mycket enkla att montera.

Varje ben fästs med fyra skruvar som skruvas fast direkt i bänkskivans undersida. När benen är på plats är det bara att olja in skivan.

Här används en mörk olja som gnids in i träet med en bomullstrasa innan den torkat helt.

Detta ger skivan ett skyddande skikt samtidigt som träets struktur fortfarande syns.

Skivan kan ytbehandlas på många sätt.

Här använder vi en mörk olja som ger skivan pigment och ett rustikt utseende.

Låt oljan sitta i 20 minuter och gnid sedan skivan med en bomullstrasa. Detta framhäver träets ådring och ger det ett mörkare utseende. Ju längre tid du låter oljan verka innan du torkar, desto mörkare blir träet.

Ben och skiva

Benen som vi använder här kan köpas för ca 850 kronor för 4 st. Bordsskivan är stavlimmad och finns i de flesta byggvaruhus. Här har vi använt ek, men det finns många olika träslag att välja mellan. Skivorna är ofta 60-80 cm breda. Här, där bordsskivan är 80 cm, är diametern på det runda bordet ca 150 cm.

Kanten på bänkskivan oljas riktigt mörk för att skapa en kontrast.